

№ 424/23 від 14.09.2023

Голові Верховної Ради України
Руслану Стефанчуку

*Щодо законопроекту
№ 10037 від 12.09.2023,
зокрема військового ПДФО*

Шановний Руслане Олексійовичу!

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація ОТГ» стурбована ініціативою Кабінету Міністрів України стосовно внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України ([реєстраційний № законопроекту 10037 від 12.09.2023](#)).

Українське місцеве самоврядування з перших днів війни і по сьогодні докладє максимальних зусиль в контексті всебічної підтримки Збройних Сил України та життєзабезпечення територіальних громад в умовах воєнного стану. В переважній своїй більшості громади відповідально та зважено підходять до використання бюджетних коштів, а випадки нераціонального їх використання місцевою владою є скоріше поодинокими і ні в якому разі несистемними.

Законопроект, серед іншого, передбачає доповнення розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України в частині того, що **з 1 жовтня 2023 року по 31 грудня 2024 року**, як виняток з положень пунктів 1 і 1¹ частини першої статті 64 та пункту 1 частини першої статті 66 цього Кодексу, **частину податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на відповідній території України та згідно із зазначеними нормами цього Кодексу належить до доходів загального фонду відповідних місцевих бюджетів, планується зараховувати в повному обсязі до спеціального фонду Державного бюджету України** та спрямовувати у таких пропорціях та за такими напрямками:

50 відсотків – Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на здійснення заходів із закупівлі спеціальної техніки та обладнання;

50 відсотків – Міністерству з питань стратегічних галузей промисловості України на виконання державних цільових програм реформування та розвитку

оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення.

Всеукраїнська Асоціація ОТГ в подібних ініціативах вбачає своєрідний виклик органам місцевого самоврядування, який, окрім іншого прямо суперечить частині 3 статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) приймаються: не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду; після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим. А загалом вилучення такого значного ресурсу з місцевих бюджетів посеред бюджетного періоду створює серйозну загрозу здійснення основних життєвонеобхідних для громад видатків, запланованих у бюджетах територіальних громад зокрема в поточному році.

Крім того, за умови вилучення ПДФО від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу до державного бюджету, **суттєві неочікувані втрати понесуть бюджети територіальних громад, які до цього часу отримували стабільні надходження зокрема від доходів, одержаних правоохоронцями, військовослужбовцями, працівниками служби надзвичайних ситуацій, служби безпеки України, центрів комплектування (військкоматів) та жителями громад, які були мобілізовані.**

Також Всеукраїнська Асоціація ОТГ зауважує, що питання зміни механізму зарахування податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами, було предметом обговорення під час Бюджетних консультацій-2024 у Міністерстві фінансів України (як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту) в контексті власне проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» у частині відносин державного бюджету з місцевими бюджетами, і офіційна позиція Асоціації ОТГ полягала в тому, що **надходження від оподаткування доходів, одержаних військовослужбовцями, мають бути збережені в бюджетах територіальних громад. Більше того, у бюджетах місцевого самоврядування у наступному бюджетному періоді мають залишитися 64 відсотки надходжень від податку на доходи фізичних осіб на постійній основі.**

Всеукраїнська Асоціація ОТГ також звертає увагу, що під ризик передусім потрапляють делеговані державою органам місцевого самоврядування повноваження, які до цього часу здійснювалися зокрема і за рахунок даного джерела надходжень бюджетів територіальних громад.

Законопроектом також передбачається:

зарахування у 2024 році до загального фонду Державного бюджету України надходжень, які є джерелами формування державного дорожнього фонду;

спрямування у період дії воєнного стану за рішеннями відповідних місцевих рад (військових адміністрацій) вільного залишку бюджетних коштів та залишку коштів спеціального фонду (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з інших бюджетів) місцевих бюджетів, які утворилися на кінець бюджетного періоду, на оплату праці працівників бюджетних установ, нарахування на заробітну плату, придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, забезпечення продуктами харчування, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, обслуговування та погашення місцевого боргу, соціальне забезпечення, заходи та роботи територіальної оборони та мобілізаційної підготовки, підтримку сил безпеки і оборони, проектування, будівництво, ремонт захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів), споруд подвійного призначення та облаштування приміщень, які плануються до використання для укриття населення, будівництво фортифікаційних споруд, платежі, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань Автономної Республіки Крим, обласної ради чи міської територіальної громади (з можливістю передачі таких коштів іншому місцевому бюджету).

Остання зокрема позиція суперечить одразу декільком положенням статті 7 Бюджетного кодексу України, в частині зокрема збалансованості та самостійності бюджетів територіальних громад, яка, окрім іншого і забезпечується закріпленням за бюджетами різних рівнів відповідних джерел доходів бюджету, правом органів місцевого самоврядування визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства України, правом відповідних місцевих рад самостійно і незалежно одне від одного розглядати та затверджувати відповідні місцеві бюджети.

За результатами позачергового засідання Правління Всеукраїнської Асоціації ОТГ щодо проекту Закону про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України **Всеукраїнська Асоціація ОТГ не підтримує законодавчу ініціативу Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Кодексу**, зокрема доповнення даного розділу пунктами 22⁸ та 60, що запропоновані законопроектом ([реєстраційний № законопроекту 10037 від 12.09.2023](#)) і закликає до конструктивного діалогу та прагматичних рішень в контексті вирішення ключових бюджетних питань, зокрема податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу.

Ключова позиція Всеукраїнської Асоціації ОТГ:

2023 рік: напрямок зарахування надходжень від податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями,

поліцейськими та особами рядового і начальницького складу має залишитися незмінними, громади повинні завершити бюджетний період в умовах чинного бюджетного законодавства;

2024 рік: Всеукраїнська Асоціація ОТГ готова до подальшого конструктивного діалогу щодо пошуків оптимальних шляхів вирішення зокрема питання військового ПДФО у наступному бюджетному періоді в частині, наприклад, здійснення розподілу даного виду ПДФО згідно фіксованих нормативів зарахування ПДФО на рівні бюджетного законодавства у паритетному відсотковому співвідношенні, солідарного розподілу загального обсягу надходжень від даного виду податку між державним бюджетом та усіма бюджетами територіальних громад, подальшого обговорення питання сплати податку за місцем проживання платника податку, інших консолідованих обґрунтованих можливих варіантів вирішення даного питання в умовах воєнного стану.

З повагою

**Голова Всеукраїнської
Асоціації ОТГ**

Олександр Корінний

СЕД АСКОД - Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад»
№ документа: 424/23
Дата реєстрації: 14.09.2023
Сертифікат: 248197DDFAB977E504000000DC0EFD0071A70C04
Дійсний з: 04.04.2023 09:04:03
Дійсний до: 03.04.2024 23:59:59
Підписувач: КОРИННИЙ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ
Мітка часу: 14.09.2023 11:09:46